

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDEKRE: EGY HÓRA
1 KORONA 80 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 5 KORONA,
FÉLÉVRE 10 KORONA, EGÉSZ ÉVRE 20 KORONA

POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

December 6-án koronázzák meg az új magyar királyt

Előkészületek az új király megkoronázására Károly király kézírata Tiszához

Budapest, november 23. A hivatalos lap holnapi számának élén a következő királyi kézírattal jelenik meg:

Kedves gróf Tisza!

Attól a szándéktól indítatva, hogy Magamat Magyarország és Horvát-Szlavonország és Dalmátország királyává mielőbb megkoronáztassam, utasítom Önt, hogy az országgyűléssel érintkezésbe lépve, idevágó javaslatait terjessze Elém.

Kelt Bécsben, 1916. évi november hó 23-án.

KÁROLY s. k.

Gróf Tisza István s. k.

December 6-án lesz a koronázás

Bécs, november 23. Tisza István gróf miniszterelnök tegnapi kihallgatása alkalmával Károly király előtt kifejezésre juttatta a magyar kormány és nép hűségét s részvétét. Ugyanekkor szóba került a koronázás kérdése is. Károly király a kormánynak erre vonatkozó javaslatát tudomásul vette. Beavatott körök szerint a király kifejezésre juttatta azt az óhaját, hogy a koronázás mielőbb megtörténjen. A koronázás valószínűleg december 6-án lesz.

Bécs, november 23. A Neue Freie Presse a magyar kormányhoz közelálló részről megerősíti, hogy Károly királynak az a szándéka, hogy december első felében magyar királylyá koronáztatja magát. Mint udvari körökben hírlik, ő felségének a jövőre nézve az a terve, hogy az évnek egy részében székhelyét Budapestre helyezi át.

Károly király a haderőhöz és a flottához

— Hadi- és hajóhadparancs —

Budapest, november 23. A Rendeleti Közlöny november 23-iki száma a következő legfelsőbb hadi- és hajóhadparancsot közli:

Katonák!

Legfőbb haduratok, fenkölt dédnagybátyám, I. Ferenc József császár és király, aki benneteket, atyáitokat, nagyatyáitokat évtizedeken át szeretettel, gondoskodással vezetett, aki atyailag viselte gondotokat, Istenhez költöztött.

Az Istenben megholdogult felséges ur, mint a katonai hű kötelességteljesítés tündöklő példaképe, a végső megfeszítésig szentelte hőiesességét, egész lényét a haza javának. Míg ereje el nem hagyta, gondolatai nálatok, szeretett katonáinál, időztek.

Katonák! Eme titáni küzdelem kemény, de dicsőséges napjait mindig veletek éltem át. Amikor most, nagy idők közepette, már mint legfelsőbb hadur közületek, soraitokból lépek harcedzett hűsleges hadseregem és hajóhadam élére, rendületlenül bízom a mi szent jogainkban és a győzelemben, melyet igazságos ügyünk szolgálatában, hűsleges szövetségeseinkkel egyetemben, Isten segítségével ki fogunk vívni.

A magasztos Elhunyt szelleme veletek lesz,

az fog benneteket hőies harcokra serkenteni. Így adja meg a Mindenható, hogy elhunyt hadurunk ravatalára helyezhessük a diadal koszorúját és ezzel adjuk jelét hűsleges hálánknak mindama szeretetért, gondoskodásért, amely nemes szívét hű hadseregéért szakadatlanul dobogtatta.

Kelt Bécsben, 1916. évi november hó 23-án.

KÁROLY.

A haderő főlesküldött

Bécs, november 23. Ő felsége parancsára ma délelőtt a monarchia valamennyi katonai parancsnokságának területén megtörtént a csapatok esküjének megújítása „I. Károly, Ausztria császára és Magyarország e néven IV-ik apostoli király” nevére.

Istentisztelet után a csapatok állomáshelyükön zászlóik előtt letették az esküt, miután a tisztek az ezred katonáinak anyanyelvén beszédet intéztek hozzájuk.

A tábornoki kar, a tisztek és a katonai tisztviselők is megújították hűsleges esküjüket.

Az eskütétel ma folyt le Debrecenben is. A cs. és kir. hadsereghez tartozó csapatok a Pavillon-laktanyában, a honvédséghez tartozó csapatok pedig a honvéd-laktanyában tették le az esküt. A csapatokat századonként vagy külön alakulásokban, alosztályparancsnokaik vezették föl. Az eskü mintáját a zászlóaljsegéd-

tisztek olvasták föl a csapatparancsnokok jelenlétében.

Ugyancsak ma tették le az esküt a Hajdúvámgyében elhelyezett csapatok is. Hajdúdorogon, ahol 6000 katona van elhelyezve, Rittner Frigyes alezredes előtt tették le a csapatok az esküt.

Ferenc József bucsuja népeitől és a haderőtől

Budapest, november 23. A hivatalos lap ma este különkiadásban jelent meg, amely a következőket tartalmazza:

Megdicsőült I. Ferenc József ő császári és apostoli királyi felsége tegnap felbontásra került legmagasabb végrendeletében a következő bucsuszavakat méltóztatott legkegyelmebben intézni népeivel, valamint a hadsereghez és a haditengerészethez:

Szeretett népeimnek igaz köszönetet mondok azért a hűsleges szeretetért, amellyel irántam és házam iránt úgy boldog napokban, mint súlyos időkben viseltetett. E ragaszkodás tudata jól esett szívemnek és abból merítettem erőt nehéz uralkodói kötelességeim teljesítéséhez. Őrizzék meg ugyanezen hazafias érzelmeiket utódom számára.

Hadsereg és haditengerészetemről is meghatott köszönet érzelmeivel emlékezem meg bátorságáért és hűsleges odaadásáért. Győzelmeik örömteljes büszkeséggel, az őket önhibájukon kívül ért balszerencse fájdalommal töltötték el. Abban a kitiinő szellemben, amely a hadsereget, haditengerészetet, valamint mindkét honvédségemet mindenkor lelkesítette, zálogát látom annak, hogy épp úgy, mint én, utódom is mindenkor számíthat reájuk.

A király ravatalánál

Bécs, november 23. Károly király és Zita királyné ma sokáig időztek a király ravatalánál és ott hosszasan imádkoztak.

Az uralkodó-család tagjai egymásután járulnak a ravatalhoz, ahol imát mondanak el. Az elhunyt király koporsójánál az apácák éjjel-nappal imádkoznak.

Az első koszoru, amely ma a felség ravatalára érkezett, Lónyayné Stefánia hercegnő volt. A koszoru szalagján a következő felírás van:

„Örökké hálás, téged sirig szerető —
Stefániától.”

A temetés programja

Bécs, november 23. Ferenc József király temetése iránt megtették a végső intézkedéseket. A halottat hétfőn délelőtt 10 órakor viszik

át a Burg-plébániatemplomba, ahol fölrvatavatozzák. A menet a Mária Hilfer-strassen, a Burg-ringen és a külső Burg-kapun vonul át. Az átszállítás a spanyol ceremóniák szerint fog lefolyni.

A Burg-plébániatemplomban a közönség november 28-án és 29-én reggel 8 órától este 6 óráig tekintheti meg a király ravatalát.

A temetés nagy gyászpompával megy végbe november 30-án, csütörtökön délután 3 órakor. A gyászmenet már délután 2 órakor megindul a Hofburgból a Szent István-templomba, ahol Pfiffel bécsi hercegérsek szenteli be a halottat. Ezután helyezik örök nyugalomra a kapucinusok sírboltjában.

A szövetséges uralkodók a temetésen

Bécs, november 23. A király temetésén Vilmos császár a császárnéval, Ferdinánd bolgár király a királynéval és egy külön török küldöttség fog résztvenni.

Ferenc Ferdinánd árvái az új királyhoz

Bécs, november 23. Károly királyhoz százával érkeznek a királyi család tagjaitól, idegen uralkodóktól és másoktól a részvét-táviratok. Az elsők között volt a meggyilkolt Ferenc Ferdinánd trónörökös három árvájának, Zsófiának, Miksának és Ernőnek Konopistből küldött részvét-távirata, amely így hangzik:

Károly császárnak, Schönbrunnban.

Mélyen megrendülve a bennünket és egész Ausztriát ért kimondhatatlan veszteség felett, első gondolataink és imánk benső szeretettel és hűséggel szállnak Felseged felé. Szeretett szüleink az égben áldást könyörögnek Felsegedre.

Zsófia, Miksa, Ernő.

Vilmos császár és Károly király táviratváltása

Berlin, november 23. A Norddeutsche Allgemeine Zeitung közli: Ferenc József elhunyt alkalmából Vilmos császár részvét-táviratot intézett Károly királyhoz. A császár táviratában többek közt ezeket írta:

Legmélyebben megrendülve nagyon tisztelt nagybátyádnak, Ferenc József ő felségének halálán, legbensőbb és legszívélyesebb részvétemet fejezem ki Neked. A megboldogult uralkodó tiszteletreméltó alakját mint a legszebb uralkodói erények és igazi királyi kötelességtudás mintaképet tiszteljük.

Isten kifürkészhetetlen akarata a legnagyobb világháború közepén ragadta el őt, aki utolsó leheletig állott szövetségeseinek oldalán és nem adta meg neki, hogy megérje a háború befejezését, a béke visszatérését.

A Mindenható adjon neki örökös békességet, Neked pedig erőt és segítséget ama nagy teher elviselésére, mely ebben a komoly időben rád hárult. A megboldogultnak áldása lebegjen Feletted és népeid felett. Bensőséges imádsággal, leghűségesebb részvéttel gondolok rád.

VILMOS.

Károly király a következő távirattal válaszolt:

A sors megpróbáltatásának abban a nehéz órájában, amikor felséges nagybátyámat, ő császári és királyi felségét magához szólította az Isten és engem, házamat, Ausztriát és Magyarországot a legkeserűbb fájdalommal tölt el, fájdalommal vigasztalás volt nekem a mélyen megragadó részvét, amelyet Te, drága Barátom, közöltél velem. A legmelegebb köszönetet mondok érte ama tiszteletért, igazi barátságért, amelyet a Felmagasztosult iránt, aki Téged oly nagyon becsült, érzel.

Miképen sziklaszilárdan megállta a Velede kötött szövetséget, ezt a világháborút, úgy maradjon köztünk is. A Megdicsőült ragyogó emléke és áldása vezessen bennünket a közös uton a becsületes sikerhez. Adja Isten, hogy így legyen.

Hűséges barátsággal, meleg kézszorítással
KÁROLY.

Ferenc József király szövetségi hűsége

Frankfurt, november 23. A Frankfurter Zeitung bécsi levelezője jelenti: Ferenc József, amikor a múlt év tavaszának válságos napjain a különbékéről folyt a szóbeszéd, megjegyzést tett és ezt mondta:

— Inkább vesszek el, semhogy kujon legyek!

Eskü az osztrák alkotmányra

Bécs, november 23. A Wiener Zeitung holnapi száma a következő legfelsőbb császári kéziratot közli:

Kedves Körber!

Megemlékezve amaz alkotmányos kötelesegről, hogy az 1867. évi december hó 21-iki állami alaptörvény 8-ik szakaszában az uralkodói és végrehajtói hatalom gyakorlása végett előirt esküt letegyem, várom e rendelkezés teljesítésére irányuló előterjesztéseit.

KÁROLY s. k.

Debrecen gyásza

A kormány értesítése a gyászesetről

A király halálát tudató kormányrendelet ma érkezett Debrecenbe. A gyászesetről a belügyminisztertől a következő távirat érkezett:

Városi törvényhatóságnak

Debrecen.

Mélységes megrendüléssel közlöm a gyászos hírt, hogy hön szeretett királyunk: I. Ferenc József Ő császári és apostoli királyi Felsege Schönbrunnban folyó evi november hó 21-én este 9 órakor csendesesen elhunyt. Történelmi nagy időkben száll sirba a nagy király, akinek példátlanul kimagasló uralkodói bölcsesége csodálattal töltötte el a világot.

Nemzeti életünk ujjaalkotásának nagy munkájával legdicsőbb fejedelmünk sorába emelkedett.

Mint jószágos atyát, mint boldogulásának megalapítóját, rajongó hűséggel, bensőséges szeretettel környezte őt a magyar nemzet, amely gyászba borulva áldja örökké élő dicsőséges emlékét.

Sándor János,
belügyminiszter.

A város rendkívüli közgyűlése

Debrecen város törvényhatósága rendkívüli közgyűlésen fog mély gyászának és részvétének kifejezését adni. Ezért Domahidy Elemér főispán a megtartandó rendkívüli közgyűlésre a következő meghívót bocsátotta ki:

MEGHÍVÓ.

Debrecen sz. kir. város törvényhatósági bizottságának tagjait a folyó évi 1916. évi november hó 25-ik napján délután 4 órakor a város székháza nagytermében tartandó rendkívüli közgyűlésére tisztelettel meghívom.

Ezen a közgyűlésen törvényhatósági bizottságunk I. Ferenc József császári és apostoli királyunk Ő Felsege halálával a nemzetünket ért nagy gyászának és mélységes fájdalomnak ad kifejezést. Ugyanebből a közgyűlésből új uralkodónkat, Károly ő császári és királyi felségét alattvalói hódolattal üdvözli.

Debrecen, 1916. november 23.

Domahidy Elemér,
főispán.

A rendkívüli közgyűlésen az emlékbeszédet Baltazár Dezső dr. püspök fogja mondani, akit erre fölkérték.

A közgyűlés egyben kiküldi azt a két tagot, akik mint Debrecen város kiküldöttei, a temetésen részt fognak venni.

Hajduvármegye gyásza

Hajduvármegye közönsége nevében Pákozdy Sándor alispán a következő táviratot intézte ma a belügyminiszterhez:

Belügyminiszter Urnak

Budapest.

Mélységes megilletődéssel vettem a gyászos hírt, hogy hön szeretett királyunk, I. Ferenc József ő császári és apostoli királyi Felsege elhunyt. Törvényhatóságom minden lakossága szíve a dicsőségesen uralkodott, fenkölt nagy király iránti alattvalói rajongó szeretet és hálaérzettel volt eltelve s a gyászos hír vármegyém egész közönségét mély fájdalommal borította be.

Kérem Nagyméltóságodat, kegyeskedjék törvényhatóságom gyászoló közönségének mélységes részvétét a legkegyelmesebb trón számolya előtt tolmácsolni.

Hajduvármegye közönsége nevében:

Pákozdy, alispán.

Az alispán egyben táviratilag utasította a városok polgármestereit és a községek előjáróságait, hogy további rendeletig a zenét, a hangos mulatozást, színházi és egyéb előadásokat tiltsák be.

A belügyminiszter amaz értesítése folytán, hogy a király temetésén minden törvényhatóság részéről csak két tag vehet részt, Pákozdy Sándor alispán úgy intézkedett, hogy a temetésen ő és U. Szabó Lajos hajduböszörményi kir. közjegyző fogják képviselni Hajduvármegye közönségét.

Az ötödik hadikölcsön

*

A fegyverben álló magyar vitézek mindenhol állják az ellenség tüzét és valamennyi fronton győznek. Nem egészen három hónap telt el azóta, hogy a hitzegő, alattomos Románia is beállt ellenségeink sorába és el akarta tőlünk ragadni Erdélyt. Ez az aránylag kis idő elég volt ahhoz, hogy derék katonáink a kipróbált német szövetségessel együttesen kiverjék Erdélyből a rabló hordát. Vitézeink most már román földön hadakoznak és módot nyújtanak a román népnek, hogy belekóstoljon abba, amit székely testvéreinknek főzött.

A mostani harcok körülbelül az utolsó erőfeszítések. Az entente már mindenkit, akit csak tudott, ellenünk sorakoztatott, most már utolsó kártyáját is kijátszotta. Ha most sem tudja — mint ahogy tényleg nem tudja — legyőzni a központi hatalmakat, be kell végre látnia, hogy békeellenes macacssága nem eredményezhet neki mást, mint fölösleges vérontást.

Most van tehát itt annak az ideje, hogy mindenki, a szó legszorosabb értelmében mindenki teljesítse azt a kötelességét, amit a haza ebben a háborúban megkíván tőle.

A harctéren levő fiaink, testvéreink fegyverrel küzdenek, életüket, vérüket áldozzák a hazáért, az itthonlevő hazafiaknak pedig az a kötelesség jut ki, hogy a hadrakelt seregnek a szükséges anyagi eszközöket biztosítsák. — Ez most első és legfőbb kötelessége mindenkinek, aki itthon van.

Megjelent a kormány felhívása az ötödik hadikölcsön kibocsátása tárgyában. Ezuttal még az eddigieknél is több előnyt nyújt az új hadikölcsön. A már ismert és annyira népszerű 6 százalékos járadék mellett most 5 és fél százalékos törlesztéses kölcsön is kibocsátásra kerül. Ez a típus élő jelképezése, valóságos biztosítéka annak, hogy a hadikölcsön nemcsak nagy — más uton elérhetetlen — kamatozást nyújt a tőkének, de még a jó árfolyamot is biztosítja az aláírónak.

A hazafias szempontokon kívül tehát a célszerűség is amellet szól, hogy mindenki éljen evvel a kedvező tőkebefektetési alkalommal, mindenki jegyezzen hadikölcsönt.

SZERETETADOMÁNYOKAT KÉR

a Hadsegélyző Hivatal átvétel különítménye, Budapest, IV., Váci-utca 38.

József főherceg az oláhországi front fővezérére

Orsova vidékén a Cserna balpartjára jutottunk — Crajovában 300 vasuti kocsit zsákmányoltunk — Az orosz fronton tüzerharcok kezdődtek — Az angol-francia támadások az Ancrenál és a Sommenál meghiúsultak

A román háboru

Höfer jelentése

Budapest, november 23. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése a Románia elleni harcveronáról:

József főherceg vezérezredes hadseregarcvonala: Az alsó Csernán a balparton vetettük meg lábunkat. Egyébként Oláhországból nincs jelenteni való.

A magyar keleti határon és az Erdős Kárpátokban a felderítő tevékenység élénkebb volt.

HÖFER altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, november 23. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése:

József főherceg vezérezredes arcvonala: Erdély keleti szélén felderítő osztagok csatároznak. Az oroszok ott erősítéseket kapnak.

Oláhországban a helyzet nem változott. Crajovánál egyéb zsákmányon felül 300 vasuti kocsit jutott keziinkre.

Mackensen vezértábornagy hadcsoportja: A Dobruzsában és a Duna melletti több ponton ágyutüz.

LUDENDORFF, első főszállásmester.

Románia veszedelme

Lugano, november 23. Milanoból jelentik: A Corriere della Sera Londonból és Párisból jelenti: Oriási feltűnést és nyugtalanságot kelt, hogy Romániából a hivatalos jelentésen kívül semmiféle értesítés nem érkezik. Ezzel szemben az ellenség már Crajova elfoglalását jelenti. A román hadsereg súlyos helyzetben van, hacsak idejekorán vissza nem vonul. Az ellenséges csapatok Bukarestet fenyegetik. Ugylát-szik, el akarják vágni Kis-Oláhországot és a gabonával dus Oláhországot birtokukba akarják venni.

Az orosz háboru

Höfer jelentése

Budapest, november 23. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése az orosz hadszíntérről:

Lipótbajor herceg vezértábornagy hadseregarcvonala: Helyenkint fokozott tüzerhárc.

HÖFER altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, november 23. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a keleti hadszíntérről:

Lipótbajor herceg vezértábornagy arcvonala: Smorgontól délre erős tüz-előkészítés után előnyomuló orosz járőröket elűztünk. A tisztuló időjárás folytán a Keleti-tenger és az Erdős Kárpátok közt különböző helyeken megélnkült a tüzerhárc tevékenység.

LUDENDORFF, első főszállásmester.

Az orosz kormány válsága

Rotterdam, november 23. A Daily Telegraph jelenti Pétervárról: A дума megnyitása-sakor lejátszódott események után alig hihető, hogy a kabinet helyzetében nem állana be változás. A hadügyminiszternek és a tengerészeti miniszternek lehetetlen együtt dolgozni összes kollégáikkal; vagy nekik kell visszalépniök, vagy másoknak. Oroszország és az entente barátai remélik, hogy Suvajew és Grigorevics megmaradnak hivatalukban.

Az itteni lapok azt állítják, hogy a két katonaminiszter legutóbbi kijelentései kedvező hatást keltettek, minthogy kijelentették, hogy a birodalom védelmére vonatkozó minden intézkedést hajlandók megbeszélni a dumával.

Oroszország külső politikája

Kopenhága, november 23. Pétervári jelentés szerint Stürmer miniszterelnök az utóbbi időben gyakran fogadta az angol és a francia követ látogatását, akik hosszasan tanácskoztak vele a lengyel kérdéstről. A дума legközelebbi ülésén Stürmer nyilatkozni fog az orosz külpolitikáról és ez alkalommal érinteni fogja a német és osztrák-magyar lengyelországi proklamációt, azonban a kormány nevében semmiféle közlést nem tesz a Lengyelország jövő sorsára vonatkozó tervekről.

***

Az olasz háboru

Höfer jelentése

Budapest, november 23. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése az olasz hadszíntérről:

A helyzet változatlan.

HÖFER altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

Az entente pénzügyi konferenciája

Malmö, november 23. A Ruszkoje Slowo távirati jelentése szerint Olaszország a szövetségesek legutolsó konferenciáján bizonyos sikert ért el. Olaszország megkapta az Angolor-

szágtól kért 2 milliárd lira előleget. Oroszország és Románia is kaptak előleget Angliától és Franciaországtól, 300 millió, illetve 150 millió frankot. A szén- és gabona-kivitel kérdésében még nem sikerült létrehozni a megegyezést. Anglia megígérte, hogy a lehetőség szerint támogatja a kereskedelmi flotta kiépítését, a támogatás módjáról és mértékéről való végleges nyilatkozatot azonban az entente legközelebbi hajózási konferenciájára tartotta fenn. Továbbá elhatározták, hogy tárgyalásokat kezdenek az Egyesült Államokkal az új hitelműveletek kérdésében.

***

A balkáni harctér

Höfer jelentése

Budapest, november 23. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése a délkeleti hadszíntérről:

A helyzet változatlan.

HÖFER altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, november 23. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése:

Macedon arcvonala: A harcok az Ochrida-tótól keletre az ellenség visszavonulásával végződtek. A német-bolgár arcvonalon a Prespa-tó és a Cserna keleti folyása között több ízben az ellenség részeltöréseit, a Paralovától keletre huzódó magaslati álláson pedig az ellenség erős támadásait visszavertük.

LUDENDORFF, első főszállásmester.

A monastiri csata

Gent, november 23. Ward Price, a Daily Mail-nek a szalonikii hadseregnél tartózkodó tudósítója a Monastir előtti harcokról a következő leírást közli, amely mutatja, hogy a bolgárok visszavonulása észrevétlenül, zavartalanul és veszteség nélkül ment végbe:

A szövetségesek gyalogsága heves tüzerhárc előkészítés után az egész vonalon támadt. A franciák Bukri és Kenali ellen támadtak, azonban gyilkos gépfegyver-tüz visszavetette őket. Délután újra támadtak a franciák, de csak 1000 méternyi lövészárkot tudtak elfoglalni, a melyeket nagy fáradsággal, dacára a heves lövésnek, egész nap tartottak. Éjszaka sűrű köd ereszkedett alá. A francia járőröket, mint rendesen, egész virradatig lötték a bolgárok. Ugy 6 óra tájban hirtelen megszünt az ellenséges tüzelés. Az előre kiüldött járőrök üresen találtak a lövészárkokat. Az egész vonal üres volt. A bolgárok az éj folyamán egész hadianyagukkal nyomtalanul eltűntek. A visszavonulás teljesen zajtalanul ment végbe, csak egy keskeny járőr-vonal tartotta fenn a látszat kedvéért a gépfegyver-tüzet. Az ellenség csekély puska-munición kívül semmit sem hagyott hátra. — Lövészárkai nem voltak mélyek, de kitűnően voltak maszkírozva és nem nagyon rongálódtak meg. A németek és a bolgárok most a Bisztrica-vonalat tartják. Sarraül előcsapatai elérték Virotdert, amely másfél kilométernyire van Bisztricitól.

A belga-francia harctér

Berlin, november 23. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a nyugati hadszíntérről:

Rupprecht trónörökös hadcsoportja: Az ellenség tüzerhárc tevékenysége az Ancre mindkét oldalán és a Saily-szakaszon az esti órákban fokozódott. Az angolok-

nak Gueudecourttól északra, a franciáknak pedig a St. Pierre Vaast erdő északnyugati szélé ellen intézett résztámadásai meghiusultak.

LUDENDORFF,
első főszállás-mester.

A német esti jelentés

Berlin, november 23. A Wolff-ügynökség jelentéi november hó 23-án este:

A Somme mindkét partján erős tüzési tüzelés, különösen az Ancretól északra és a St. Pierre Vaast erdőnél.

Oláhországban hadműveleteink tervszerűen folynak.

Dobrudsában és a Duna több helyén élénk tüzelés az egyik partról a másikra.

HIREK

— Az egyházkerület közgyűlése. A tisztántuli református egyházkerület közgyűlése Batazár Dezső dr. püspök és Degenfeld József gróf főgondnok elnöklése alatt ma egész napon át folytatta tanácskozásait. Tárgysorozaton voltak a főiskolai igazgató-tanács és a népiskolai tanügyi bizottság jelentései valamint egyes egyházközösségek kérései, vagy beadványai. Az ülés késő estig tartott.

— A belügyminiszter az új állások ellen. A város azt kérte a belügyminisztertől, hogy a debreceni rendőrség részére megállapított állományát emelje föl 52,000 koronára, mert a rendőrségnél egy pénztárnoki és egy ellenőri állást akarnak szervezni, amelyeknek javadalmazására kell az állományát fölemelt része. A belügyminiszter ma értesítette a várost, hogy a segély fölemelése kérdésében még nem dönthet, azonban már előre kijelenti, hogy új állások szervezését ellenzi, ilyenre vonatkozó határozatot nem hagy jóvá, amennyel kevesebbé, mert a rendőrségnél pénzt kezelni nem lehet és nem is szabad.

— Szénhiány a gázgyárban. Az egész háboru alatt, de különösen az utolsó évben rendkívüli nehézségekbe ütközött a szén vasuti szállítása. Ez az állapot a román hadüzenet óta egészen válságosra fordult, mert a vasuti kocsik és különösen a Debrecen felé vezető vasuti vonalak a végsőkig igénybe vannak véve a katonai szállításokkal, úgy, hogy három hónap óta a porosz és sziléziai szén majdnem teljesen elmaradt és a gázgyár készletei kimerültek. A gyár igazgatósága, a városi tanács, a polgármester, a főispán, továbbá a máv. üzletvezetősége, a debreceni katonai parancsnokságok mindent elkövettek a helyzet javítására, azonban — sajnos — a legnagyobb erőfeszítés dacára is minden látható eredmény nélkül. A kérdéssel már a kormány is több ízben foglalkozott és legutoljára e hét elején Debreceni Jenő világlátási igazgató a kereskedelemügyi miniszternél és a miniszterelnöknél személyesen tett jelentést a helyzet súlyos voltáról. Úgy a kereskedelemügyi miniszter, mint a miniszterelnök kijelentették, hogy a helyzet ismerik és már régóta figyelemmel kísérik s a város sürgető kérésére már több ízben megkísérelték a segítséget, de a különleges nehéz viszonyok folytán nem állott módjukban gyökeres változás előidézése. A miniszterelnök kijelentette, hogy ismételtelen minden lehető elkövet különösen oly irányban, hogy az osztrák kormány a városi világlátási vállalat tulajdonát képező sziléziai szénhez a szükséges kocsikat akadálytalanul kiállítsa, hozzátette azonban, hogy a mai rendkívüli nehéz viszonyok között biztos eredményről nem kezeskedhetik.

— Sebész-orvosi helyettesítés. Domahidy Elemér főispán Láng Sándor dr. debreceni orvost az elhunyt Csikos Sándor dr. helyére a debreceni kórházhoz helyettes sebész-orvossá nevezte ki.

— Azonnal kiadó Debrecen legforgalmasabb, legszebb utcája elején, egy igen szép üzletnek épített, mintegy 100 négyszögletes területű, kirakatokkal felszerelt üzlethelyiség. Szomszédjai mind elsőrendű nagy üzletek. Minden szakma kitűnően használhatja. Értekezhetni Debrecen, Kardos László cégnél.

— A napidíjasok háborús segélye. A legutóbbi kormányrendelet szerint a közgazgatási napidíjasoknak november hó 1-én 450 korona háborús segély járt, amelyet a belügyminiszter a tárcája terhére utal ki. Miután azonban hosszabb ideig tart, míg a napidíjasok e járandóságukat megkaphatják s miután továbbá ez összegre nagy szükségük van, a tanács kimondta, hogy a segélyt a városi pénztárból előlegezi és utasította a pénztári hivatalt, hogy a segélyeket fizesse ki.

— Az alsószabolcs-hajduvidéki ref. egyházmegyében most szavaznak az egyházmegyei gondnokra, világi főjegyzőre és egy tanító-képviselőre. A szavazatok december 1-ig küldendők be. A 24 ezer lélekből álló hajduböszörményi református egyház a maga 8 szavazatát az egyházmegyei gondnokra való szavazásnál Somossy Béla hajduböszörményi polgármesterre, egyházmegyei tanácsbíróra, a világi főjegyzőségnél U. Szabó Lajos dr. hajduböszörményi kir. közjegyzőre, a tanító-képviselőre való szavazásnál pedig Pórcsa Imy Gyula hajduböszörményi ref. leányiskolai igazgató-tanítóra adta a vasárnap tartott presbiteri gyűlésen.

— A Közhasznú Munkáskert - Egyesület közgyűlése. A munkáskert-egyesület tegnap tartotta évi közgyűlését Szántó Győző elnöklése alatt, melyen beszámoltak az egyesület ez évi működéséről. — Az egyesület közhasznú tevékenysége közismert; a rendelkezésre álló kertekért valóságos harc folyik, bár egyre több föld vétetik kiskerti művelés alá. Eddig mintegy 30 telep alakult, 2500 bérlővel. Rendkívüli áldás különösen hadbavonultak családtagjainak, hogy csekély munkával a drága világban a háztartáshoz szükséges zöldséget, stb. saját maguk termelhetik. A minden talpalatnyi földet megművelni jelszót az egyesület a legideálisabban valósította meg. A bekerülési áron kiadott földeket kertgazdák vezetik és ellenőrzik. Az egyesület Árpád-telepén a telepések nyultenvézetet (minta-telep) létesítenek az egyesület anyagi támogatásával. — A közgyűlés a zárszámadásokat és mérleget tudomásul vette és jegyzőkönyvi köszönetet szavazott az elnökségnek önzetlen, nagyszerű munkásságáért.

— Elítélt árdragítók. Horváth Gábor debreceni hentes, többekkel összejárva, ez év szeptemberében zsír- és szalonna-forgalmát korlátozta, üzletét bezárva tartotta s árut csak az üzleten kívül adott el és pedig jóval a maximális áron felül. A rendőrség azonban rájött erre s följelentette Horváth Gábort és társait, akiket árdragítás miatt ma vont felelősségre a debreceni kir. törvényszék. A bíróság Horváth Gábor henteset mint tettest 2 hónapi fogságra és 2000 korona pénzbüntetésre, Fehér Sándornét, Molnár Lászlót és Vajda Balázst mint bűnszolgákat 800—800 korona pénzbüntetésre ítélte. A kir. ügyész és az elítéltek felelősek.

— 214 hadiárva felruházása. A debreceni Hadsegélyző Hivatal az egybegyűlt adományokból 214 hadiárva látott el tegnap délután a téli időkre cipővel és ruhával is részben. A kiosztás a városháza nagytermében folyt le. — A város nevében a jótékony adományokat Márk Endre polgármester vette át és azokért a kicsinyek és a város nevében köszönetet mondott. Ugyancsak köszönetet mondott Tassó Miklós, a debreceni tanító-testület elnöke és Rádai Böske, a róm. kat. elemi iskola ötödik osztályának növendéke. A lélekemelő szép ünnepélyt nagy hölgyközönség hallgatta és nézte végig Domahidy Elemérné Perényi Heléne bárónővel élükön. A kiosztott ruhákra a gyűjtést Berger Mór vezette, kiváló érdemeket szerezvén magának.

— A sütők nem kapnak külön lisztet. A város tanácsa azt kérte a belügyminisztertől, hogy a pékek, mézeskalácsosok és hasonló sütők részére a város illetményén felül egy vagyon lisztet utalványozzon ki. A belügyminiszter értesítette ma a tanácsot, hogy e célra külön nem utal ki lisztet, hanem takarékoskodják a város s ha megtakarítást ér el, akkor ezt kiadhatja a pékeknek, sütőknek és mézeskalácsosoknak.

— Menekült gyermekek felruházása. A Debreceni Patronázs Egyesület gyermeknapjára november hó 21-én, kedden délután folytatta a menekült gyermekek felruházását Beth-

len-utca 37. számú helyiségében. Eddig összesen 268 gyermek látott el meleg felső és alsó ruhaneművel, akik közül Debrecenben 130, Hajdusámsonban 82, Míkepércsen 33, Hajdunánáson 10, Hajduböszörményben 5 gyermek nyert elhelyezést. A még megmaradt néhány ruhaneműt e hó 26-án, szombaton délután 3 órakor fogjuk kiosztani. — A Debreceni Patronázs Egyesület vezetősége.

Apró hirdetések

Aranyat-észűtőt, briliántokat, bármiről szóló zálogleveleket (zálogadulát) és egyéb tárgyakat a legmagasabb árban vesznek. Meghívásra házhoz is küldjük. Steiner Mihály, Csokonai-u. 32.

Ócska ólmit bármily kis vagy nagy mennyiségben veszünk kiadóhivatal.

Eladó kedvező fizetési feltételek mellett:

Varga-kert, Keleti-sor 7. szám alatt lévő 1 hold föld körülkerített beltélek, Sámsoni-uton a sorompónál lévő új ház, — bolt, kocsma és lakáshelyiségekkel,

Geréby-telep, Kondor-u. 3. sz. alatt lévő három szobából álló kis ház, külön álló nyárikonyhával, istálló, és baromfiókkal, valamint két hold szőlő körülkerítve, Halasi-telep, Márton Kálmán-utca 62. sz. alatt fekvő két szobás kis ház, mely két utcára nyílik,

Ujkertben, az Andrássy-ut 40. szám alatt fekvő 1 hold szőlő, egyszobából álló házzal,

Tégláskertben két darabban egy-egy hold területű szántóföld, Kossuth-kertben 8 katasztrális hold szőlő.

Értekezhetni Debreceni Gazdák Bankjában, Kossuth-utca 17.

Borbólvesegéd felvétetik Mólnernél, Kossuth-utca.

Eladó egy álló íróasztal egész új állapotban, igen olcsón. Cim a kiadóhivatalban.

Manikür vibrációs szépségápolás, ondulás, hajfestés, hajpótlékok a legmodernebb kivitelben. Krámer Józsefné hölgyfodrász. József kir. herceg-utca 3. sz., a Katona Otthon mellett.

Zálogadulát, törött aranyat, észűtőt, briliánt ékszert vesznek és olcsón eladok. Krámer, Arany Bika-bérlőház 3.

Megjelent

Uray Sándor ref. lelkész

Örökzöld koszorú

hőseink sírhalmára vigasztaló és megnyugtató könyvecske

10-ik kiadása.

Aki ezt a nagy elterjedt, gyönyörűen összeállított, egész vászonkötésben lévő, lelket felvidítő könyvet még nem szerezte be,

1 koronáért

megkaphatja kiadóhivatalunkban, Piac-utca 49.

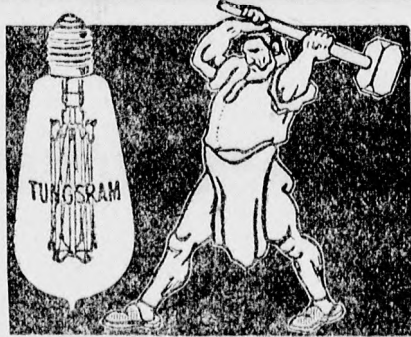
Somossy László cég

Hajdúvármegye szállítója

Megérkeztek az őszi divat ujdonságai

Női ruhakelmék — Bársonyok
Selymek — Velezek

óriási raktára!

A Tungram lámpa

gazdaságos, mert tökéletes és hosszú élettartalmu. A minőségért a gyár szavatol. Kérje mindenütt a „TUNGSRAM” védjeggyel ellátott lámpát. Gyártja az Egyesült Izzólámpa és Villamossági Részvény Társaság, Újpest 4. Hazai gyártmány.